

A tak nevím, zda je informace o tom, že ten či onen soudce byl členem zločinecké organizace s názvem Komunistická strana Československa, a pracoval jako nomenklaturní kádr ve službách totalitního režimu, citlivou informací ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů, jak rozhodl Městský soud v Praze. Městský „správní“ soud v Praze doplňují, aby stigma výše uvedeného rozhodnutí neulpělo na soudcích Městského soudu v Praze rozhodujících spory jiné právní agendy. Skoro by se chtělo říci, že je to neuvěřitelné, ale slovo „neuvěřitelné“ prošlo v tomto světě poměrně značnou devalvací, takže ani jeho větné použití by dost dobře nevytáhlo tragičnost celé situace. Znamená to tedy, že čtvrtina soudců, kteří byli členy Komunistické strany Československa (z dnešních více než 3000 soudců bylo podle informací Ministerstva spravedlnosti členy KSC 714!!!) a aktivně napomáhali upevňování brežněvovsko-husákovského režimu, je z obliga, o jejich minulosti nemá občan právo nic vědět. Citlivý údaj? Jistě, ale není snad zájem veřejný, zde zájem veřejnosti, na takové informaci, společensky zájmem vyšší hodnoty, než individuální zájem soudce? Jindy vždy hájím zájem individuální před zájmem veřejným. Je tomu tak z důvodu, že zájem veřejný jakožto právní terminus technicus nebo spíše správně-právní kritérium považuji za účelovou právní metlu v rukou správních úředníků, často zneužívanou v rozhodnutích, v nichž absentují jiné právní argumenty, v neprospěch osob soukromého práva, jež přeci právě mají být pány a v dobrém slova smyslu „majiteli právního státu“. V kauze shora uvedené je však situace opačná: soudce je veřejný, ba dokonce ústavní činitel, je služebníkem občanů, jeho mandát je od jejich vůle odvozený a občané by jistě měli mít právo vědět, jaká byla politická minulost reprezentantů moci soudní, a to stejně tak, jako mají právo vědět, jaká byla politická minulost reprezentantů moci zákonodárné či výkonné. Všechny 3 složky státní moci reprezentují občany a občané mají právo vědět, jaká je politická minulost jejich reprezentantů. Závěr o citlivém údaji by jistě šlo vyargumentovat u osoby práva soukromého, osobu veřejně činnou a tvořící součást páteře státní moci však přirozeně nechrání, neboť se jí nikdo neptá jako „řadového občana“, ale jako instituce ústavní.

A tak nevím. Napadá mě, že vychovávali-li soudci spojení s předlistopadovým režimem mladé soudce a rozhodují-li tito soudci spory, jež před nimi vedou jejich předchozí třídní nepřátelé, není to dobrá „trade mark“ českého soudnictví. Ale co naplat. Je-li normou, že se věci veřejné odehrávají nezřídká za oponou a zdvižený ukazovák možné denunce, v případě nežádoucího chování stále platí víc než právo, je potom fakt, že soudkyně, která odsoudila muže, jenž se z legrace vyfotil s portrétem Gustáva Husáka, či soudce, který soudil Václava Havla, a podobní další, jsou i dnes soudci české justice, pouze s tím rozdílem, že tentokrát hájí zájmy demokratického právního státu, netřeba se pak podívat tomu, že důvěra v justiční systém nestoupá. Vzpomínám si v této souvislosti na jednoho milého pana profesora, jemuž jsem vyprávěl před lety svůj „právní příběh“. Po vysilující argumentaci, kdy jsem v plén naší diskuse snášel vše, co jsem nastudoval, mě dobrácky chytil za rameno a otcovsky mi pošeptal: „Vzdejte to! Nemáte v ruce nic, vždyť na Vaší straně je pouze zákon...“. Ten profesor byl milý a měl jsem ho rád. V tomto jsem s ním ale souhlasit nemohl. A tak nevím, zda se nyní bojuje jen o citlivé údaje, nebo o teplá místa na okresních a krajských soudech, a tak nevím, zda se nyní bojuje „pouze“ o právo na informace, o jeden segment naší svobody, nebo už dokonce o samu svobodu.

Totalita vzniká někdy sice i pomocí tanků, vždy je však odrazem plíživého (nezřídká, vždy však „i“ právního) a destruktivního myšlení, a jako rakovina metastazuje do všech částí systému, který rozkládá. Uřízněme proto raději „pouze“ ruku teď, než bude pozdě léčit celé tělo. Bude to bolet, ale pacient přežije. Zda je k tomu vůle? A tak nevím...Jsem však přesvědčen, že ji vždy najde ten, kdo ji hledá. A není málo, že minimálně Ústavní soud se o to v obdobných případech pokouší. Drolení „malé soudcovské totality“ začíná....

JUDr. Luděk Lisse, Ph.D. LL. M.

